Lähisuhdeväkivallan merkit

Tietosivu

Lähisuhdeväkivallan vaikutukset

Vaikka jokaisen yksilön kokemus lähisuhdeväkivallasta on omanlaisensa, on sillä, että joutuu elämään väkivaltaisessa ympäristössä ja/tai pelkäämään, monia seurauksia, joita voidaan pitää yleisinä. On tärkeää ymmärtää lähisuhdeväkivallan vaikutukset uhreihin, koska siten voimme ymmärtää seurauksia, joita väkivallalla heille on.

Mahdollisia fyysisiä vaikutuksia:

- Kipuoireyhtymät
- Huono ravitsemus tai syömishäiriöt
- Masennus ja heikko mielenterveys
- Unihäiriöt
- Itsensä vahingoittaminen
- Itsemurha-ajatukset tai -yritykset
- Traumaperäinen stressihäiriö (PTSD), mukaan lukien takaumat ja painajaiset
- Paniikki- tai ahdistushäiriöt

Mahdollisia psykologisia vaikutuksia:

- Toivottomuus
- Arvottomuudentunne
- Kyvyttömyys luottaa
- Eristyneisyyden tai riippuvuuden tunne
- Itsekunnioituksen ja -luottamuksen puute
- Väsymys
- Vihaisuus
- Lisääntynyt huumeiden, alkoholin tai lääkkeiden väärinkäytön riski

---

Lisätietoa lähisuhdeväkivallan **vaikutuksista lapsiin** on saatavilla täältä.

Lähisuhdeväkivallan vaikutukset lapseen

Elämä kodissa, jossa on lähisuhdeväkivaltaa, voi olla vakava uhka lapsen emotionaaliselle, psykologiselle ja fyysiselle hyvinvoinnille. Näin on etenkin silloin, kun väkivalta kestää pitkään. Lapset ja nuoret, jotka joutuvat todistamaan lähisuhdeväkivaltaa, ovat suuressa vaarassa joutua tahattomasti osallisiksi väkivallasta (esimerkiksi joutuvat vahingossa pahoinpitelyn kohteeksi tai joutuvat väkivallantekijän emotionaalisen kiristyksen tai manipuloinnin kohteeksi).

Lähisuhdeväkivallan vaikutukset

Uhrit ovat sen varassa, että ammattilaiset kuuntelevat, jatkavat keskustelua ja kysyvät lisää havaitessaan mahdollisia lähisuhdeväkivallan merkkejä. Uhrien kannalta on tärkeää, että ammattilaiset jatkavat henkilökohtaisia keskusteluja, kirjaavat ylös tiedot havaitsemistaan ja uhrien raportoimista käyttäytymistavoista, tunteista ja vammoista sekä tukevat heitä oman työyhteisön ja paikallisten toimintamallien mukaisesti.

Erilaisista kulttuuritaustoista olevat yksilöt voivat ilmaista oireitaan eri tavoin. Ammattilaisen on tiedostettava oma näkökulmansa, ennakkoluulonsa ja stereotypiansa mahdollisen uhrin kanssa kommunikoidessaan, sillä nämä tekijät voivat vaikuttaa oireiden arviointiin. Lisätietoja on Moduulissa 8.

Mahdollisia lähisuhdeväkivallan terveyteen liittyviä merkkejä

- Pitkäaikaissairaudet, kuten päänsäryt, kivut ja säryt lihaksissa, nivelissä ja selässä
- Syömiseen tai uneen liittyvät vaikeudet
- Sydänoireet ilman näyttöä sydänsairaudesta (sydämentykytys, valtimoverenpainetauti, sydäninfarkti ilman obstruktiivista sairautta)

Mahdollisia lähisuhdeväkivallan psykologisia merkkejä

- Tunne-elämän kuormittuneisuus, esim. ahdistus, vaikeus tehdä päätöksiä ja vihaisuus
- Itsensä vahingoittaminen tai itsemurhayritykset
- Psykosomaattiset oireet
- Uni- ja syömishäiriöt (esim. anoreksia, bulimia, ahmiminen)
- Masennus tai synnytystä edeltävä masennus
- Sosiaalinen eristyneisyys tai liikkumisen esteet ja rahanpuute
- Alistuva käyttäytyminen tai heikko itsetunto
- Fyysisen kosketuksen pelko
- Alkoholin tai huumeiden väärinkäyttö

Mahdollisia lähisuhdeväkivallan käyttäytymiseen liittyviä merkkejä

- Lisääntynyt terveyspalvelujen käyttö
- Lääkärin vaihtaminen jatkuvasti
- Huomattavan pitkä aika vammautumisen ja hoitoon hakeutumisen välillä
- Epäröinti vastatessa sairaushistoriaan liittyviin kysymyksiin
- Väkivallan kiistäminen, ristiriitaiset selitykset vamman syystä
- Saattajan ylisuojeleva käyttäytyminen, kontrolloiva käyttäytyminen
- Runsaat poissaolot työstä tai opinnoista
- Välttelevä suhtautuminen tai häpeä vammoista kysyttäessä
- Hermostuneisuus kumppanin tai perheenjäsenten läsnä ollessa
- Hermostuneet reaktiot fyysiseen kosketukseen tai äkkinäisiin, odottamattomiin liikkeisiin
- Pois tolaltaan joutuminen
- Itkuisuus esitettäessä kysymyksiä
- Voimakkaat puolustusreaktiot tiettyjen kysymysten yhteydessä

Huomaathan, että **jokin näistä merkeistä tai jopa kaikki voivat puuttua**, ja toisaalta samat merkit voivat viitata muihin asioihin. Ne ovat kuitenkin aina varoitusmerkkejä ja syy kiinnittää asiaan huomiota, ja ne voivat viitata menneisyyteen, johon on liittynyt lähisuhdeväkivaltaa.

Lisätietoa kommunikoinnista lähisuhdeväkivaltatapauksissa Moduulista 3.

Lisätietoa löydät täältä.